

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології ЗНУ

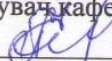
 Ольга ПОНОМАРЕНКО
«23» «01» 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ
підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
спеціалізації 022.01 «Графічний дизайн»
спеціальності 022 «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво

ВИКЛАДАЧ: Рашевська А.А. ст. викладач кафедри дизайну

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дизайну

Протокол № 6 від «23» 01 2025 р.
Завідувач кафедри Ганна ЧЕМЕРИС

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
 Ганна БРЯНЦЕВА

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: ann.rashevskaya@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14237>

Телефон: +38 066 86 456 33

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram

Кафедра: дизайну, VI корпус, ауд. 208

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія мистецтв» займає важливе місце в теоретичному курсі навчального процесу за спеціальністю 022 «Дизайн» у вищих навчальних закладах. Лекційний курс розрахований на оглядове вивчення умов зародження та становлення образотворчого мистецтва. Матеріал сформовано в хронологічному порядку. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія мистецтв» є надання студентам знань, пов'язаних зі світоглядними передумовами й витоками розвитку світового та українського образотворчого мистецтва та архітектури, а також усвідомлення теоретичних понять мистецтвознавства, ознайомлення з найкращими видатними пам'ятками, осмислення їх стилевих рис, виховання високого рівня художньо-естетичного смаку, креативного підходу в поєднанні традицій та новацій у професійній діяльності. Курс «Історія мистецтв» дає можливість студентам бути більш компетентним та ерудованим в своїй професії і вміти застосовувати знання на практиці у подальшій професійній діяльності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	2 -й	2 -й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	34 год.	4 год.
Практичні заняття	16 год.	2 год.
Самостійна робота	70 год	114 год.
Консультації	Дистанційно, Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram в будні дні з 9:00 до 18:00	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14237	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
--	-----------------	---------------------------

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.	Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні; словесні.	Виконання практичних завдань, тестування.
Здатність працювати в команді	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення).	Виконання практичних завдань.
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність генерувати нові ідеї (креативність) і приймати обґрунтовані рішення.	Практичні, творчі завдання; інтерактивні, проблемні, частково-пошукові, методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань, тестування.
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Здатність усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.	Проблемні, частково-пошукові; словесні (бесіди, дискусії, обговорення, робота з літературою, нормативно-правовою документацією); методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.
Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні	Виконання практичних завдань, тестування.

	(вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	
Здатність використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань, тестування.
Здатність розуміти українські етнокультурні традиції у стилевих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.	Проблемні, частково-пошукові, дослідницькі; словесні (бесіди, дискусії, обговорення); практичні (вправи, творчі завдання); інтерактивні; методи розвитку критичного мислення.	Виконання практичних завдань.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика мистецтва. Первісне мистецтво. Мистецтво Давнього Єгипту та Давньої Передньої Азії. Мистецтво Античності та Середньовіччя. Мистецтво Відродження.

Тема 1. Загальна характеристика мистецтва. Етапи розвитку первісного мистецтва. Сутність мистецтва. Функції мистецтва. Специфіка основних видів і жанрів мистецтва. Графіка, її різновиди та еволюція розвитку. Живопис та його художня специфіка. Скульптура, її виражальні особливості, стилістика. Архітектура й стиль епохи. Етапи розвитку первісного мистецтва. Мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту. Перші знахідки предметів художньої творчості. Основна тема мистецтва палеоліту. Пам'ятки печерного живопису. Дрібна пластика епохи неоліту. Основні типи мегалітичної архітектури. Менгіри, дольмени, кромлехи – найдавніші архітектурні пам'ятки, що виникли на межі неоліту та епохи бронзи. Стоунхендж у Великобританії – типовий приклад кромлеха. Значення первісного мистецтва.

Тема 2. Мистецтво Давнього Єгипту. Історичні періоди розвитку мистецтва Стародавнього Єгипту. Формування специфічних рис в архітектурі та образотворчому мистецтві. Пам'ятки додинастичного періоду та Ранняго царства. Два типи поховальних споруд. Розквіт мистецтва Давнього царства. Основні принципи давньоєгипетського мистецтва, що склалися в цей період. Новий тип царських поховальних споруд – піраміди. Мистецтво Середнього царства. Три типи єгипетської храмової архітектури. Особливості мистецтва Нового царства. Останній розквіт давньоєгипетського мистецтва – пізнє царство. Загальні принципи синтезу мистецтв.

Тема 3. Мистецтво Давньої Передньої Азії. Загальні принципи синтезу мистецтв. Особливості мистецтва Передньої Азії. Історичні періоди розвитку мистецтва Давнього Сходу. Загальна характеристика мистецтва Шумеру, Аккаду, Вавилону. Рельєф та скульптура в палацовій архітектурі. Нова форма храму – зикурат. Кераміка Вавилону та її застосування в оздобленні споруд.

Тема 4. Мистецтво Давньої Греції. Загальна характеристика античної культури. Мистецтво Криту. Мистецтво Мікен. Роль Г. Шлімана в дослідженні давньогрецької культури. Ранні періоди – гомерівський та архаїчний. Скульптура: кори, куриси; дрібна пластика. Кераміка: формування стилів вазопису, класифікація посудів за формами та функціями. Класичний період. Формування ордерної системи в архітектурі. Доричний, іонічний, коринфський ордери, їхня морфологія та семантика. Структура давньогрецького храму. Засоби оздоблення. Формування ансамблю Афінського акрополя. Скульптура класики. Поява нового канону пропорцій людського тіла. Елінізм. Поступова відмова від співрозмірності та гармонійної простоти образів, тяжіння до гігантоманії та ускладненості композицій, манерності та штучності постав. Синтез локальних традицій із традиціями завойованих Александром Македонським та приєднаних до Греції держав.

Тема 5. Мистецтво Давнього Риму. Періодизація, загальна характеристика. Характеристика етрусського мистецтва: архітектурні типи, меморіальна скульптура. Мистецтво республіканського Риму. Мистецтво імператорського Риму. Принцип забудови Вічного міста на семи пагорбах. Роль фігури імператора у формуванні художніх смаків, уподобань доби. Розквіт архітектури та скульптури. Нові надбання в архітектурі Риму. Типи тріумфальних споруд. Нові типи споруд (на відміну від грецького будівництва – цивільні, а не культові), матеріали. Розвиток римського скульптурного портрету. Реалістичність образів, наявність вікових характеристик, міміки, фізичних вад, відсутність ідеалізації, притаманної грецькій скульптурі. Монументальний живопис Риму. Стилї помпеянських розписів. Феномен фаяумського портрету.

Тема 6. Мистецтво Візантійської імперії. Християнство як ідеологічна основа візантійського мистецтва. Типи культової архітектури, способи внутрішнього декору храмів. Типи храмових будівель. Фрески, мозаїки візантійських храмів. Зародження іконопису. Доба іконоборства, її ідеологічне підґрунтя.

Тема 7. Мистецтво Середньовіччя. Романський стиль. Поняття «романський стиль». Періодизація. Фортифікаційне будівництво романіки. Замкова архітектура Франції, Німеччини, Іспанії. Конструктивні особливості романської базиліки. Специфіка образотворчого романського мистецтва. Характеристика готичного мистецтва. Готичний храм як втілення органічного синтезу мистецтв. Конструктивні та художньо-стилістичні особливості готичної архітектури. Готична храмова скульптура. Розквіт вітражного мистецтва.

Тема 8. Мистецтво Відродження. Загальна характеристика. Періодизація. Гуманізм Ренесансу. Початок «нової ери мистецтва» – розквіт усіх видів мистецтв. Формування нового ідеалу людини, трансформація поняття «краса», роль античної спадщини. Проторенесанс: характеристика доби, яку можна зазначити як зламну,

перехідну від середньовічних традицій до нових течій у мистецтві. Творчість Джотто. Ранній Ренесанс. Архітектура. Будівництво храмів, палаців. Творчість Ф. Брунеллескі. Живопис. Виокремлення флорентійської та венеціанської шкіл живопису як провідних на терені Італії. Творчість А. дель Кастаньо, Мазаччо, С. Боттічеллі, Донателло, Л. Гіберті. Високий Ренесанс. «Золота доба» мистецтв. Універсалізм Леонардо да Вінчі. Поєднання традицій античності та християнської благодаті у творчості Рафаеля Санті. Творчість Мікеланджело Буонаротті. Творчість представників венеціанської школи – Джорджоне, Тиціана. Мистецтво Пізнього Відродження. Криза естетики Відродження. Втрата ренесансних ідеалів. Мистецтво Північного Відродження. Вівтарні композиції XV століття. Ренесансні ідеали та середньовічний спіритуалізм у творчості Губерта і Яна ван Ейків. Творчість Р. ван дер Вейдена. Теми й образи І. Босха. Проблема стилю в нідерландському мистецтві XVI ст. Інтелектуалізм живопису П. Брейгеля. Ренесансний живопис Німеччини. «Синтетична» особистість А. Дюрера: теоретичні трактати, живописна спадщина, гравюри, рисунок. Особливості образної системи Л. Кранаха. Ренесансна художня культура Франції. Перший великий художник французького Відродження – Ж. Фуке. Маньєризм. Загальна культурно-історична характеристика доби. Сутність поняття «маньєризм». Провідні стилістичні риси, притаманні живопису, скульптурі. Е. Греко – представник іспанського маньєризму.

Змістовий модуль 2. Мистецтво XVII – початку XXI століття.

Тема 9. Мистецтво Західної Європи XVII століття. Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва XVII ст. Бароко та класицизм – основні художні стилі Нового часу. Італійське мистецтво XVII ст. Експерименти з простором в архітектурі Доменіко Фонтана. Станкова та монументально-декоративна скульптура Л. Берніні. Новаторство Караваджо. Караваджизм: учні й послідовники. Болонська академія братів Карраччі. Мистецтво Іспанії. «Золотий вік» розвитку іспанського живопису. Образ людини у творчості Рібери. Відображення життя іспанських монастирів у творчості Ф. Сурбарана. Теми й образи живопису Д. Веласкеса. Мистецтво Фландрії. Провідна роль малярства в системі образотворчих мистецтв. П. П. Рубенс – засновник національної школи живопису. Релігійна та міфологічна тематика у творчості художника. Основні цикли та окремі твори Антоніса Ван Дейка. Побутовий жанр у творчості Я. Йорданса. Натюрморти Ф. Снайдерса. Мистецтво Голландії. Демократизація та багатожанровість голландського живопису. Створення національного реалістичного пейзажу. Побутовий живопис художників дельфтської школи: Вермер Дельфтський. Ф. Галс і розвиток портретного живопису в Голландії. Мистецтво Рембрандта в історії європейської гравюри й станкового живопису. Мистецтво Франції. Жанровий реалістичний живопис: Жорж де Латур, Н. Пуссен. Формування класицизму у французькому живописі. Розвиток традицій героїчного пейзажу у творах К. Лоррена.

Тема 10. Мистецтво Західної Європи XVIII століття. Особливості мистецтва XVIII століття. Становлення художньої системи Просвітництва. Мистецтво Італії. Рим як центр європейського мистецького життя. Життєвість і художня виразність образів у творах Дж. Б. П'яцетті й А. Маньяско. Монументальні

квадратури Дж. Тьєполо. Розвиток пейзажного живопису: Ф. Гварді, Дж. Каналетто. Жанровий живопис П. Лонгі. Мистецтво Франції. Стиль Людовика XV. Ідилістичні полотна А. Ватто. Особливості стилю рококо в архітектурі (готель Субіз), живописі (пасторалі Ф. Буше), скульптурі (салонна порцеляна Ф. Буше). Різноманітність творчості Ж. О. Фрагонара. Гімн третьому стану у творчості Ж. Шардена. Мистецтво революційного класицизму: Паризький Пантеон (церква Св. Женевиєви). Монументальність форм, дух бароко в скульптурі Г. Куста. Риси легкості, свободи в скульптурі Ж. Б. Пигальї. Творчість Е. М. Фальконета. Портрети в мистецтві просвітницького реалізму А. Гудона. Мистецтво Англії. Особливості розвитку англійської художньої культури XVIII ст. Крістофер Рен – будівничий відомого собору Святого Павла. Сатиричні та моралізаторські серії Хогарта. Аристократична велич та втілення героїчного ідеалу в образах Дж. Рейнольдса. Поетична настроєність портретів Т. Гейнсборо.

Тема 11. Мистецтво Західної Європи кінця XVIII – початку XIX століття. Загальна характеристика мистецтва кінця XVIII – початку XIX століття. Виникнення нових форм і жанрів мистецтва. Класицизм. Провідний художній напрям – неокласицизм. Стиль ампір. Зародження романтизму. Французький класицизм останньої чверті XVIII – першої третини XIX століття. Класицистична школа Ж. Л. Давіда. Академічний класицизм Ж. Д. Енгра. Мистецтво Іспанії. Філософські узагальнення у творчості Ф. Гойї. Англійське мистецтво. Вплив на живопис XIX століття англійського художника Дж. Констебла. Творчість пейзажиста В. Тернера. Графіка В. Блейка, Дж. Флаксмана. Академічне мистецтво вікторіанської епохи Ф. Медокса Брауна. Об'єднання «Прерафаелітське братство».

Тема 12. Мистецтво Західної Європи XIX століття. Загальна характеристика мистецтва романтизму. Живопис французького романтизму: творчість Т. Жеріко й Е. Делакруа. Романтизм у французькій скульптурі Ф. Рюда. А. Л. Барі. Загальна характеристика мистецтва реалізму. Майстер селянської теми Ж. Ф. Мілле. Активізація реалістичних тенденцій у французькому живописі: творчість О. Дом'є, К. Коро. Демократична спрямованість живописних полотен Г. Курбе. Імпресіонізм. Зародження бунтарського мислення в живописі: новаторство Е. Мане. Пейзажний живопис імпресіоністів. Роль пленеру у творчості К. Моне. Пленер у творчості А. Сіслея та К. Піссаро. Творчий метод Е. Дега. Живопис і графіка А. Тулуза-Лотрека. Творчість Ж. Сера, П. Сіньяка. Колір і світло в картинах О. Ренуара. Скульптура імпресіонізму: творчість О. Родена. Постімпресіонізм – полеміка з імпресіонізмом. Особливість художньої манери П. Сезана. Експресивний колоризм живопису В. Ван Гога. Художня манера П. Гогена.

Тема 13. Мистецтво Західної Європи XX – початку XXI століття. Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві на зламі XIX – XX століття. Національні особливості модерну в країнах Європи. Основні історико-культурні тенденції першої половини XX століття. Живопис фовізму: творчість А. Матіса, А. Марке, А. Дерене. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві. «Крик» як категорія естетики Е. Мунка й експресіонізму. Німеччина: група «Міст». Пошуки живописної виразності у творчості Е. Кірхнера, Е. Хеккеля, Е. Нольде. Група «Синій вершник» у Мюнхені: В.

Кандинський, Ф. Марк, П. Клее. Кубізм – джерела й становлення. Особливості творчості П. Пікасо, Ж. Брака. Своєрідність кубізму Ф. Леже. Кубістична скульптура – колористичні контррельєфи О. Архипенка. Футуризм: апологія техніки та швидкості. «Маніфест» Ф. Марінетті та його втілення у творчості У. Боччоні, К. Карра, Д. Северіні, Л. Руссо, Дж. Балла.

Тема 14. Мистецтво Західної Європи ХХ – початку ХХІ століття. Абстракціонізм. Колористичний абстракціонізм В. Кандинського. Геометричний абстракціонізм (супрематизм) К. Малевича. Променізм М. Ларіонова та Н. Гончарової. Синхронізм М. Русселя, М. Райта. Дадаїзм у Європі та США. Джерела та становлення руху Дада. Т. Тцара і кабаре «Вольтер» у Цюриху. Акції дадаїстів у Німеччині та Франції. Творчість М. Дюшана й абсурдні об'єкти «реді-мейд». Особливості самопрезентації дадаїстів (колажі, об'єкти, скандальні виставки). Сюрреалізм та творчі пошуки С. Далі. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізму. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як текст (Дж. Кошут). Кітч. Соц-арт. Мистецтво сьогодення – «нова хвиля» художнього авангарду в мистецтві процесу (ленд-арт, графіті, татуаж, пірсінг, гепенінг, інсталяція та перформенс).

Тема 15. Загальна характеристика українського мистецтва в контексті європейської культури. Панування візантійського й романського стилів у мистецтві України. Доба готики. Ренесансний період. Доба бароко – розквіт козащини. Період панування класицизму на Україні. Переpletіння стилів бароко, рококо, класицизму в українській культурі ХVІІІ століття. Модерністських та постмодерністських тенденцій в українському мистецтві. Основні тенденції архітектурного розвитку. Найстарші пам'ятки монументальної архітектури на українських землях. Архітектура Київської Русі. Київська, чернігівська, переяславська та новгородська архітектурні школи. Оборонна архітектура. Панування бароко в українській архітектурі. Особливості класицизму в українському мистецтві. Стиль «модерн» в архітектурі. Особливості архітектури ХХ – початку ХХІ століття.

Тема 16. Мистецтво України від давнини до сучасності. Особливості української скульптури. Українська скульптура з часів Київської Русі. Вплив європейського Відродження на мистецтво західноукраїнських земель. Своєрідне переосмислення античності в мистецтві скульптури доби бароко та класицизму. Романтизм і реалізм в українській скульптурі. Стилi в українському мистецтві ХХ століття. Сучасна українська скульптура. Розвиток українського живопису. Фресковий живопис Київської Русі. Розвиток культового станкового живопису. Шедеври українського мистецтва ХVІІ – ХVІІІ століття. Жанрові особливості українського живопису ХІХ століття. Формування локальних художніх шкіл: харківської, київської та львівської. Творчість українських живописців ХХ століття. Українська графіка ХХ століття. Сучасне вітчизняне мистецтво. Пошуки національної виразності в скульптурі, живописі та графіці.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Загальна характеристика мистецтва. Етапи розвитку первісного мистецтва. Сутність мистецтва. Функції мистецтва. Специфіка основних видів і жанрів мистецтва. Графіка, її різновиди та еволюція розвитку. Живопис та його художня специфіка. Скульптура, її виражальні особливості, стилістика. Архітектура й стиль епохи. Етапи розвитку первісного мистецтва. Мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту. Перші знахідки предметів художньої творчості. Основна тема мистецтва палеоліту. Пам'ятки печерного живопису. Дрібна пластика епохи неоліту. Основні типи мегалітичної архітектури. Менгіри, дольмени, кромлехи – найдавніші архітектурні пам'ятки, що виникли на межі неоліту та епохи бронзи. Стоунхендж у Великобританії – типовий приклад кромлеха. Значення первісного мистецтва.	2	1	1 раз на тиждень
Лекція 2	Тема 2. Мистецтво Давнього Єгипту. Історичні періоди розвитку мистецтва Стародавнього Єгипту. Формування специфічних рис в архітектурі та образотворчому мистецтві. Пам'ятки додинастичного періоду та Раннього царства. Два типи поховальних споруд. Розквіт мистецтва Давнього царства. Основні принципи давньоєгипетського мистецтва, що склалися в цей період. Новий тип царських поховальних споруд – піраміди. Мистецтво Середнього царства. Три типи єгипетської храмової архітектури. Особливості мистецтва Нового царства. Останній розквіт давньоєгипетського мистецтва – пізнє царство. Загальні принципи синтезу мистецтв.	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 1	Мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту. Перші знахідки предметів художньої творчості. Основна тема мистецтва палеоліту. Пам'ятки печерного живопису. Дрібна пластика епохи неоліту. Основні типи мегалітичної архітектури. Менгіри, дольмени, кромлехи – найдавніші архітектурні пам'ятки, що виникли на межі неоліту та епохи бронзи. Історичні періоди розвитку мистецтва Стародавнього Єгипту. Формування специфічних рис в архітектурі та образотворчому мистецтві. Пам'ятки додинастичного періоду та Раннього царства. Розквіт мистецтва Давнього царства. Мистецтво Середнього царства. Три типи єгипетської храмової архітектури. Особливості мистецтва Нового царства. Пізнє царство. Загальні принципи синтезу мистецтв.	2	1	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту. Перші знахідки предметів художньої творчості. Основна тема мистецтва палеоліту. Пам'ятки печерного	8	14	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	живопису. Дрібна пластика епохи неоліту. Основні типи мегалітичної архітектури. Менгіри, дольмени, кромлехи – найдавніші архітектурні пам'ятки, що виникли на межі неоліту та епохи бронзи. Історичні періоди розвитку мистецтва Стародавнього Єгипту. Формування специфічних рис в архітектурі та образотворчому мистецтві. Пам'ятки додинастичного періоду та Раннього царства. Розквіт мистецтва Давнього царства. Мистецтво Середнього царства. Три типи єгипетської храмової архітектури. Особливості мистецтва Нового царства. Пізнє царство. Загальні принципи синтезу мистецтв.			
Лекція 3	Тема 3. Мистецтво Давньої Передньої Азії. Загальні принципи синтезу мистецтв. Особливості мистецтва Передньої Азії. Історичні періоди розвитку мистецтва Давнього Сходу. Загальна характеристика мистецтва Шумеру, Аккаду, Вавилону. Рельєф та скульптура в палацовій архітектурі. Нова форма храму – зикурат. Кераміка Вавилону та її застосування в оздобленні споруд.	2	1	1 раз на тиждень
Лекція 4	Тема 4. Мистецтво Давньої Греції. Загальна характеристика античної культури. Мистецтво Криту. Мистецтво Мікен. Роль Г. Шлімана в дослідженні давньогрецької культури. Ранні періоди – гомерівський та архаїчний. Скульптура: кори, куриси; дрібна пластика. Кераміка: формування стилів вазопису, класифікація посудів за формами та функціями. Класичний період. Формування ордерної системи в архітектурі. Доричний, іонічний, коринфський ордери, їхня морфологія та семантика. Структура давньогрецького храму. Засоби оздоблення. Формування ансамблю Афінського акрополя. Скульптура класики. Поява нового канону пропорцій людського тіла. Елінізм. Поступова відмова від співрозмірності та гармонійної простоти образів, тяжіння до гігантоманії та ускладненості композицій, манерності та штучності постав. Синтез локальних традицій із традиціями завойованих Александром Македонським та приєднаних до Греції держав.	2	1	1 раз на тиждень
Практичне заняття 2	Особливості мистецтва Передньої Азії. Історичні періоди розвитку мистецтва Давнього Сходу. Загальна характеристика мистецтва Шумеру, Аккаду, Вавилону. Рельєф та скульптура в палацовій архітектурі. Кераміка. Ранні періоди – гомерівський та архаїчний. Скульптура: кори, куриси; дрібна пластика. Кераміка. Класичний період. Формування ордерної системи в архітектурі. Доричний, іонічний, коринфський ордери, їхня морфологія та семантика. Структура давньогрецького храму. Засоби оздоблення. Формування ансамблю Афінського акрополя. Скульптура класики. Поява нового канону пропорцій людського тіла. Елінізм.	2	1	1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Самостійна робота	Особливості мистецтва Передньої Азії. Історичні періоди розвитку мистецтва Давнього Сходу. Загальна характеристика мистецтва Шумеру, Аккаду, Вавилону. Рельєф та скульптура в палацовій архітектурі. Кераміка. Ранні періоди – гомерівський та архаїчний. Скульптура: кори, куриси; дрібна пластика. Кераміка. Класичний період. Формування ордерної системи в архітектурі. Доричний, іонічний, коринфський ордери, їхня морфологія та семантика. Структура давньогрецького храму. Засоби оздоблення. Формування ансамблю Афінського акрополя. Скульптура класики. Поява нового канону пропорцій людського тіла. Елінізм.	8	14	
Лекція 5	Тема 5. Мистецтво Давнього Риму. Періодизація, загальна характеристика. Характеристика етрусського мистецтва: архітектурні типи, меморіальна скульптура. Мистецтво республіканського Риму. Мистецтво імператорського Риму. Принцип забудови Вічного міста на семи пагорбах. Роль фігури імператора у формуванні художніх смаків, уподобань доби. Розквіт архітектури та скульптури. Нові надбання в архітектурі Риму. Типи тріумфальних споруд. Нові типи споруд (на відміну від грецького будівництва – цивільні, а не культові), матеріали. Розвиток римського скульптурного портрету. Реалістичність образів, наявність вікових характеристик, міміки, фізичних вад, відсутність ідеалізації, притаманної грецькій скульптурі. Монументальний живопис Риму. Стилї помпеянських розписів. Феномен фаумського портрету.	2		1 раз на тиждень
Лекція 6	Тема 6. Мистецтво Візантійської імперії. Християнство як ідеологічна основа візантійського мистецтва. Типи культової архітектури, способи внутрішнього декору храмів. Типи храмових будівель. Фрески, мозаїки візантійських храмів. Зародження іконопису. Доба іконоборства, її ідеологічне підґрунтя.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 3	Характеристика етрусського мистецтва: архітектурні типи, меморіальна скульптура. Мистецтво республіканського Риму. Мистецтво імператорського Риму. Християнство як ідеологічна основа візантійського мистецтва. Типи культової архітектури, способи внутрішнього декору храмів. Типи храмових будівель. Фрески, мозаїки візантійських храмів. Зародження іконопису. Доба іконоборства, її ідеологічне підґрунтя.	2		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Християнство як ідеологічна основа візантійського мистецтва. Типи культової архітектури, способи внутрішнього декору храмів. Типи храмових будівель. Фрески, мозаїки візантійських храмів. Зародження іконопису. Доба іконоборства, її ідеологічне підґрунтя.	8	14	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Лекція 7	Тема 7. Мистецтво Середньовіччя. Романський стиль. Поняття «романський стиль». Періодизація. Фортифікаційне будівництво романіки. Замкова архітектура Франції, Німеччини, Іспанії. Конструктивні особливості романської базиліки. Специфіка образотворчого романського мистецтва. Характеристика готичного мистецтва. Готичний храм як втілення органічного синтезу мистецтв. Конструктивні та художньо-стилістичні особливості готичної архітектури. Готична храмова скульптура. Розквіт вітражного мистецтва.	2		1 раз на тиждень
Лекція 8	Тема 8. Мистецтво Відродження. Загальна характеристика. Періодизація. Гуманізм Ренесансу. Початок « нової ери мистецтва » – розквіт усіх видів мистецтв. Формування нового ідеалу людини, трансформація поняття «краса», роль античної спадщини. Проторенесанс: характеристика доби, яку можна зазначити як зламну, перехідну від середньовічних традицій до нових течій у мистецтві. Творчість Джотто. Ранній Ренесанс. Архітектура. Будівництво храмів, палаців. Творчість Ф. Брунеллескі. Живопис. Виокремлення флорентійської та венеціанської шкіл живопису як провідних на терені Італії. Творчість А. дель Кастаньо, Мазаччо, С. Боттічеллі, Донателло, Л. Гіберті. Високий Ренесанс. «Золота доба» мистецтв. Універсалізм Леонардо да Вінчі. Поєднання традицій античності та християнської благодаті у творчості Рафаеля Санті. Творчість Мікеланджело Буонаротті. Творчість представників венеціанської школи – Джорджоне, Тиціана. Мистецтво Пізнього Відродження. Криза естетики Відродження. Втрата ренесансних ідеалів. Мистецтво Північного Відродження. Вівтарні композиції XV століття. Ренесансні ідеали та середньовічний спіритуалізм у творчості Губерта і Яна ван Ейків. Творчість Р. ван дер Вейдена. Теми й образи І. Босха. Проблема стилю в нідерландському мистецтві XVI ст. Інтелектуалізм живопису П. Брейгеля. Ренесансний живопис Німеччини. «Синтетична» особистість А. Дюрера: теоретичні трактати, живописна спадщина, гравюри, рисунок. Особливості образної системи Л. Кранаха. Ренесансна художня культура Франції. Перший великий художник французького Відродження – Ж. Фуке. Маньєризм. Загальна культурно-історична характеристика доби. Сутність поняття «маньєризм». Провідні стилістичні риси, притаманні живопису, скульптурі. Е. Греко – представник іспанського маньєризму.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 4	Поняття «романський стиль». Періодизація. Фортифікаційне будівництво романіки. Замкова архітектура Франції, Німеччини, Іспанії. Конструктивні особливості романської базиліки. Специфіка образотворчого романського мистецтва.	2		1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	<p>Характеристика готичного мистецтва. Конструктивні та художньо-стилістичні особливості готичної архітектури. Готична храмова скульптура.</p> <p>Творчість Джотто. Ранній Ренесанс. Архітектура. Будівництво храмів, палаців. Творчість Ф. Брунеллескі. Живопис. Виокремлення флорентійської та венеціанської шкіл живопису як провідних на терені Італії. Творчість А. дель Кастаньо, Мазаччо, С. Боттічеллі, Донателло, Л. Гіберті. Високий Ренесанс. «Золота доба» мистецтв. Універсалізм Леонардо да Вінчі. Поєднання традицій античності та християнської благодаті у творчості Рафаеля Санті. Творчість Мікеланджело Буонаротті. Творчість представників венеціанської школи – Джорджоне, Тиціана. Мистецтво Пізнього Відродження.</p>			
Самостійна робота	<p>Поняття «романський стиль». Періодизація. Фортифікаційне будівництво романіки. Замкова архітектура Франції, Німеччини, Іспанії. Конструктивні особливості романської базилики. Специфіка образотворчого романського мистецтва. Характеристика готичного мистецтва. Конструктивні та художньо-стилістичні особливості готичної архітектури. Готична храмова скульптура.</p> <p>Творчість Джотто. Ранній Ренесанс. Архітектура. Будівництво храмів, палаців. Творчість Ф. Брунеллескі. Живопис. Виокремлення флорентійської та венеціанської шкіл живопису як провідних на терені Італії. Творчість А. дель Кастаньо, Мазаччо, С. Боттічеллі, Донателло, Л. Гіберті. Високий Ренесанс. «Золота доба» мистецтв. Універсалізм Леонардо да Вінчі. Поєднання традицій античності та християнської благодаті у творчості Рафаеля Санті. Творчість Мікеланджело Буонаротті. Творчість представників венеціанської школи – Джорджоне, Тиціана. Мистецтво Пізнього Відродження.</p>	8	14	
Лекція 9	<p>Тема 9. Мистецтво Західної Європи XVII століття. Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва XVII ст. Бароко та класицизм – основні художні стилі Нового часу. Італійське мистецтво XVII ст. Експерименти з простором в архітектурі Доменіко Фонтана. Станкова та монументально-декоративна скульптура Л. Берніні. Новаторство Караваджо. Караваджизм: учні й послідовники. Болонська академія братів Карраччі. Мистецтво Іспанії. «Золотий вік» розвитку іспанського живопису. Образ людини у творчості Рібери. Відображення життя іспанських монастирів у творчості Ф. Сурбарана. Теми й образи живопису Д. Веласкеса. Мистецтво Фландрії. Провідна роль малярства в системі образотворчих мистецтв. П. П. Рубенс – засновник національної школи живопису. Релігійна та</p>	2		1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	міфологічна тематика у творчості художника. Основні цикли та окремі твори Антоніса Ван Дейка. Побутовий жанр у творчості Я. Йорданса. Натюрморти Ф. Снайдерса. Мистецтво Голландії. Демократизація та багатожанровість голландського живопису. Створення національного реалістичного пейзажу. Побутовий живопис художників дельфтської школи: Вермер Дельфтський. Ф. Галс і розвиток портретного живопису в Голландії. Мистецтво Рембрандта в історії європейської гравюри й станкового живопису. Мистецтво Франції. Жанровий реалістичний живопис: Жорж де Латур, Н. Пуссен. Формування класицизму у французькому живописі. Розвиток традицій героїчного пейзажу у творах К. Лоррена.			
Лекція 10	Тема 10. Мистецтво Західної Європи XVIII століття. Особливості мистецтва XVIII століття. Становлення художньої системи Просвітництва. Мистецтво Італії. Рим як центр європейського мистецького життя. Життєвість і художня виразність образів у творах Дж. Б. П'яцетті й А. Маньяско. Монументальні квадратури Дж. Тьєполо. Розвиток пейзажного живопису: Ф. Гварді, Дж. Каналетто. Жанровий живопис П. Лонгі. Мистецтво Франції. Стиль Людовика XV. Ідилістичні полотна А. Ватто. Особливості стилю рококо в архітектурі (готель Субіз), живописі (пасторалі Ф. Буше), скульптурі (салонна порцеляна Ф. Буше). Різноманітність творчості Ж. О. Фрагонара. Гімн третьому стану у творчості Ж. Шардена. Мистецтво революційного класицизму: Паризький Пантеон (церква Св. Женеви). Монументальність форм, дух бароко в скульптурі Г. Куста. Риси легкості, свободи в скульптурі Ж. Б. Пигаллі. Творчість Е. М. Фальконета. Портрети в мистецтві просвітницького реалізму А. Гудона. Мистецтво Англії. Особливості розвитку англійської художньої культури XVIII ст. Крістофер Рен – будівничий відомого собору Святого Павла. Сатиричні та моралізаторські серії Хогарта. Аристократична велич та втілення героїчного ідеалу в образах Дж. Рейнольдса. Поетична настроєність портретів Т. Гейнсборо.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 5	Скульптура Л. Берніні. Новаторство Караваджо. Караваджизм: учні й послідовники. Болонська академія братів Карраччі. Мистецтво Іспанії. «Золотий вік» розвитку іспанського живопису. Образ людини у творчості Рібери. Творчість Ф. Сурбарана. Теми й образи живопису Д. Веласкеса. Мистецтво Фландрії. П. П. Рубенс. Твори Антоніса Ван Дейка. Побутовий жанр у творчості Я. Йорданса. Натюрморти Ф. Снайдерса. Життєвість і художня виразність образів у творах Дж. Б. П'яцетті й А. Маньяско. Монументальні квадратури Дж. Тьєполо. Розвиток пейзажного живопису: Ф. Гварді, Дж. Каналетто. Жанровий	2		1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	живопис П. Лонгі. Мистецтво Франції. Стиль Людовика XV. Ідилістичні полотна А. Ватто. Особливості стилю рококо в архітектурі (готель Субіз), живописі (пасторалі Ф. Буше), скульптурі (салонна порцеляна Ф. Буше). Різноманітність творчості Ж. О. Фрагонара. Гімн третьому стану у творчості Ж. Шардена. Мистецтво революційного класицизму: Паризький Пантеон (церква Св. Женев'єви). Монументальність форм, дух бароко в скульптурі Г. Куста. Риси легкості, свободи в скульптурі Ж. Б. Пигалля. Творчість Е. М. Фальконета.			
Самостійна робота	Скульптура Л. Берніні. Новаторство Караваджо. Караваджизм: учні й послідовники. Болонська академія братів Карраччі. Мистецтво Іспанії. «Золотий вік» розвитку іспанського живопису. Образ людини у творчості Рібери. Творчість Ф. Сурбарана. Теми й образи живопису Д. Веласкеса. Мистецтво Фландрії. П. П. Рубенс. Твори Антоніса Ван Дейка. Побутовий жанр у творчості Я. Йорданса. Натюрморти Ф. Снайдерса. Життєвість і художня виразність образів у творах Дж. Б. П'яцетті й А. Маньяско. Монументальні квадратури Дж. Тьєполо. Розвиток пейзажного живопису: Ф. Гварді, Дж. Каналетто. Жанровий живопис П. Лонгі. Мистецтво Франції. Стиль Людовика XV. Ідилістичні полотна А. Ватто. Особливості стилю рококо в архітектурі (готель Субіз), живописі (пасторалі Ф. Буше), скульптурі (салонна порцеляна Ф. Буше). Різноманітність творчості Ж. О. Фрагонара. Гімн третьому стану у творчості Ж. Шардена. Мистецтво революційного класицизму: Паризький Пантеон (церква Св. Женев'єви). Монументальність форм, дух бароко в скульптурі Г. Куста. Риси легкості, свободи в скульптурі Ж. Б. Пигалля. Творчість Е. М. Фальконета.	8	14	
Лекція 11	Тема 11. Мистецтво Західної Європи кінця XVIII – початку XIX століття. Загальна характеристика мистецтва кінця XVIII – початку XIX століття. Виникнення нових форм і жанрів мистецтва. Класицизм. Провідний художній напрям – неокласицизм. Стиль ампір. Зародження романтизму. Французький класицизм останньої чверті XVIII – першої третини XIX століття. Класицистична школа Ж. Л. Давіда. Академічний класицизм Ж. Д. Енгра. Мистецтво Іспанії. Філософські узагальнення у творчості Ф. Гойї. Англійське мистецтво. Вплив на живопис XIX століття англійського художника Дж. Констебла. Творчість пейзажиста В. Тернера. Графіка В. Блейка, Дж. Флаксмана. Академічне мистецтво вікторіанської епохи Ф. Медокса Брауна. Об'єднання «Прерафаелітське братство».	2		1 раз на тиждень
Лекція 12	Тема 12. Мистецтво Західної Європи XIX століття. Загальна характеристика мистецтва романтизму.	2		1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Живопис французького романтизму: творчість Т. Жеріко й Е. Делакруа. Романтизм у французькій скульптурі Ф. Рюда. А. Л. Барі. Загальна характеристика мистецтва реалізму. Майстер селянської теми Ж. Ф. Мілле. Активізація реалістичних тенденцій у французькому живописі: творчість О. Дом'є, К. Коро. Демократична спрямованість живописних полотен Г. Курбе. Імпресіонізм. Зародження бунтарського мислення в живописі: новаторство Е. Мане. Пейзажний живопис імпресіоністів. Роль пленеру у творчості К. Моне. Пленер у творчості А. Сіслея та К. Піссаро. Творчий метод Е. Дега. Живопис і графіка А. Тулуз Лотрека. Творчість Ж. Сера, П. Сіньяка. Колір і світло в картинах О. Ренуара. Скульптура імпресіонізму: творчість О. Родена. Постімпресіонізм – полеміка з імпресіонізмом. Особливість художньої манери П. Сезана. Експресивний колоризм живопису В. Ван Гога. Художня манера П. Гогена.			
Практичне заняття 6	Класицистична школа Ж. Л. Давіда. Академічний класицизм Ж. Д. Енгра. Мистецтво Іспанії. Філософські узагальнення у творчості Ф. Гойї. Англійське мистецтво. Вплив на живопис ХІХ століття англійського художника Дж. Констебла. Творчість пейзажиста В. Тернера. Графіка В. Блейка, Дж. Флаксмана. Академічне мистецтво вікторіанської епохи Ф. Медокса Брауна. Об'єднання «Прерафаелітське братство». Творчість Т. Жеріко й Е. Делакруа. Романтизм у французькій скульптурі Ф. Рюда. А. Л. Барі. Загальна характеристика мистецтва реалізму. Майстер селянської теми Ж. Ф. Мілле. Активізація реалістичних тенденцій у французькому живописі: творчість О. Дом'є, К. Коро. Демократична спрямованість живописних полотен Г. Курбе. Імпресіонізм. Новаторство Е. Мане. Пейзажний живопис імпресіоністів. Роль пленеру у творчості К. Моне. Пленер у творчості А. Сіслея та К. Піссаро. Творчий метод Е. Дега. Живопис і графіка А. Тулуз Лотрека. Творчість Ж. Сера, П. Сіньяка. Колір і світло в картинах О. Ренуара. Скульптура імпресіонізму: творчість О. Родена. Постімпресіонізм – полеміка з імпресіонізмом. Особливість художньої манери П. Сезана	2		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Творчість Т. Жеріко й Е. Делакруа. Романтизм у французькій скульптурі Ф. Рюда. А. Л. Барі. Загальна характеристика мистецтва реалізму. Майстер селянської теми Ж. Ф. Мілле. Активізація реалістичних тенденцій у французькому живописі: творчість О. Дом'є, К. Коро. Демократична спрямованість живописних полотен Г. Курбе. Імпресіонізм. Зародження бунтарського мислення в живописі: новаторство Е. Мане. Пейзажний живопис імпресіоністів. Роль пленеру у творчості К. Моне. Пленер у творчості А. Сіслея та К.	8	14	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Піссаро. Творчий метод Е. Дега. Живопис і графіка А. Тулуз Лотрека. Творчість Ж. Сера, П. Сіньяка. Колір і світло в картинах О. Ренуара. Скульптура імпресіонізму: творчість О. Родена. Постімпресіонізм – полеміка з імпресіонізмом. Особливість художньої манери П. Сезана			
Лекція 13	Тема 13. Мистецтво Західної Європи ХХ – початку ХХІ століття. Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві на зламі ХІХ – ХХ століття. Національні особливості модерну в країнах Європи. Основні історико-культурні тенденції першої половини ХХ століття. Живопис фовізму: творчість А. Матіса, А. Марке, А. Дерене. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві. «Крик» як категорія естетики Е. Мунка й еспресіонізму. Німеччина: група «Міст». Пошуки живописної виразності у творчості Е. Кірхнера, Е. Хеккеля, Е. Нольде. Група «Синій вершник» у Мюнхені: В. Кандинський, Ф. Марк, П. Клее. Кубізм – джерела й становлення. Особливості творчості П. Пікасо, Ж. Брака. Своєрідність кубізму Ф. Леже. Кубістична скульптура – колористичні контррельєфи О. Архипенка. Футуризм: апологія техніки та швидкості. «Маніфест» Ф. Марінетті та його втілення у творчості У. Боччоні, К. Карра, Д. Северіні, Л. Руссоло, Дж. Балла.	2		1 раз на тиждень
Лекція 14	Тема 14. Мистецтво Західної Європи ХХ – початку ХХІ століття. Абстракціонізм. Колористичний абстракціонізм В. Кандинського. Геометричний абстракціонізм (супрематизм) К. Малевича. Променізм М. Ларіонова та Н. Гончарової. Синхронізм М. Русселя, М. Райта. Дадаїзм у Європі та США. Джерела та становлення руху Дада. Т. Тцара і кабаре «Вольтер» у Цюриху. Акції дадаїстів у Німеччині та Франції. Творчість М. Дюшана й абсурдні об'єкти «реді-мейд». Особливості самопрезентації дадаїстів (колажі, об'єкти, скандальні виставки). Сюрреалізм та творчі пошуки С. Далі. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізм. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як текст (Дж. Кошут). Кітч. Соц-арт. Мистецтво сьогодення – «нова хвиля» художнього авангарду в мистецтві процесу (ленд-арт, графіті, татуаж, пірсінг, гепенінг, інсталяція та перформенс).	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття 7	«Крик» як категорія естетики Е. Мунка й еспресіонізму. Німеччина: група «Міст». Пошуки живописної виразності у творчості Е. Кірхнера, Е. Хеккеля, Е. Нольде. Група «Синій вершник» у Мюнхені: В. Кандинський, Ф. Марк, П. Клее.	2		1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	<p>Кубізм – джерела й становлення. Особливості творчості П. Пікасо, Ж. Брака. Своєрідність кубізму Ф. Леже. Кубістична скульптура – колористичні контррельєфи О. Архипенка. Футуризм: апологія техніки та швидкості. «Маніфест» Ф. Марінетті та його втілення у творчості У. Боччоні, К. Карра, Д. Северіні, Л. Руссоло, Дж. Балла.</p> <p>Абстракціонізм. Колористичний абстракціонізм В. Кандинського. Геометричний абстракціонізм (супрематизм) К. Малевича. Променізм М. Ларіонова та Н. Гончарової. Синхронізм М. Русселя, М. Райта. Дадаїзм у Європі та США. Джерела та становлення руху Дада. Т. Тцара і кабаре «Вольтер» у Цюриху. Акції дадаїстів у Німеччині та Франції. Творчість М. Дюшана й абсурдні об'єкти «реді-мейд». Особливості самопрезентації дадаїстів (колажі, об'єкти, скандальні виставки). Сюрреалізм та творчі пошуки С. Далі. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізм. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як текст (Дж. Кошут).</p>			
Самостійна робота	<p>Абстракціонізм. Колористичний абстракціонізм В. Кандинського. Геометричний абстракціонізм (супрематизм) К. Малевича. Променізм М. Ларіонова та Н. Гончарової. Синхронізм М. Русселя, М. Райта. Дадаїзм у Європі та США. Джерела та становлення руху Дада. Т. Тцара і кабаре «Вольтер» у Цюриху. Акції дадаїстів у Німеччині та Франції. Творчість М. Дюшана й абсурдні об'єкти «реді-мейд». Особливості самопрезентації дадаїстів (колажі, об'єкти, скандальні виставки). Сюрреалізм та творчі пошуки С. Далі. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Дж. Джонса, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна. Вплив поп-арту та гіперреалізм. Фотографія та сучасне мистецтво. Оп-арт: використання оптичних ефектів у творчості В. Вазарелі. Концептуалізм і мистецтво як текст (Дж. Кошут).</p>	8	14	
Лекція 15	<p>Тема 15. Загальна характеристика українського мистецтва в контексті європейської культури. Панування візантійського й романського стилів у мистецтві України. Доба готики. Ренесансний період. Доба бароко – розквіт козащини. Період панування класицизму на Україні. Переплетіння стилів бароко, рококо, класицизму в українській культурі XVIII століття. Модерністських та постмодерністських тенденцій в українському мистецтві. Основні тенденції архітектурного розвитку. Найстарші пам'ятки монументальної архітектури на українських землях. Архітектура</p>	3		1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Київської Русі. Київська, чернігівська, переяславська та новгородська архітектурні школи. Оборонна архітектура. Панування бароко в українській архітектурі. Особливості класицизму в українському мистецтві. Стиль «модерн» в архітектурі. Особливості архітектури ХХ – початку ХХІ століття.			
Лекція 16	Тема 16. Мистецтво України від давнини до сучасності. Особливості української скульптури. Українська скульптура з часів Київської Русі. Вплив європейського Відродження на мистецтво західноукраїнських земель. Своєрідне переосмислення античності в мистецтві скульптури доби бароко та класицизму. Романтизм і реалізм в українській скульптурі. Стилї в українському мистецтві ХХ століття. Сучасна українська скульптура. Розвиток українського живопису. Фресковий живопис Київської Русі. Розвиток культового станкового живопису. Шедеври українського мистецтва ХVІІ – ХVІІІ століття. Жанрові особливості українського живопису ХІХ століття. Формування локальних художніх шкіл: харківської, київської та львівської. Творчість українських живописців ХХ століття. Українська графіка ХХ століття. Сучасне вітчизняне мистецтво. Пошуки національної виразності в скульптурі, живописі та графіці.	3		1 раз на тиждень
Практичне заняття 8	Панування візантійського й романського стилів у мистецтві України. Доба готики. Ренесансний період. Доба бароко – розквіт козащини. Період панування класицизму на Україні. Переплетіння стилів бароко, рококо, класицизму в українській культурі ХVІІІ століття. Модерністських та постмодерністських тенденцій в українському мистецтві. Основні тенденції архітектурного розвитку. Найстарші пам'ятки монументальної архітектури на українських землях. Архітектура Київської Русі. Київська, чернігівська, переяславська та новгородська архітектурні школи. Оборонна архітектура. Панування бароко в українській архітектурі. Особливості класицизму. Романтизм і реалізм в українській скульптурі. Стилї в українському мистецтві ХХ століття. Сучасна українська скульптура. Розвиток українського живопису. Фресковий живопис Київської Русі. Розвиток культового станкового живопису. Шедеври українського мистецтва ХVІІ – ХVІІІ століття. Жанрові особливості українського живопису ХІХ століття. Формування локальних художніх шкіл: харківської, київської та львівської. Творчість українських живописців ХХ століття.	2		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Романтизм і реалізм в українській скульптурі. Стилї в українському мистецтві ХХ століття. Сучасна українська скульптура. Розвиток українського живопису. Фресковий живопис Київської Русі. Розвиток культового станкового	14	16	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	живопису. Шедеври українського мистецтва XVII – XVIII століття. Жанрові особливості українського живопису XIX століття. Формування локальних художніх шкіл: харківської, київської та львівської. Творчість українських живописців XX століття.			
--	---	--	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей.	7-7,5 балів - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 балів - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- бали - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 бали - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Практичне заняття №2	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей.	7-7,5 балів - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 балів - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- бали - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 бали - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Практичне заняття №3	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз	7-7,5 балів - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 балів - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- бали - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 бали - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання	7,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		прослуханих відповідей	інформації; - незадовільна якість оформлення. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	
Практичне заняття №4	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей	7-7,5 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- <i>бали</i> - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 <i>бали</i> - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Практичне заняття №5	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей	7-7,5 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- <i>бали</i> - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 <i>бали</i> - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Практичне заняття №6	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей	7-7,5 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- <i>бали</i> - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 <i>бали</i> - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. <i>0 балів</i> отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Практичне заняття №7	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять,	7-7,5 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 <i>балів</i> - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4- <i>бали</i> - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення.	7,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		доповнення й аналіз прослуханих відповідей	1-2 бали - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	
Практичне заняття №8	Виконання практичних завдань.	Створення презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. Усні відповіді за планом практичних занять, доповнення й аналіз прослуханих відповідей	7-7,5 балів - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; - відмінна якість оформлення. 5-6 балів - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; - старанність і вправність застосування набутих знань; - добра якість оформлення. 3-4 бали - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення; - задовільна якість оформлення. 1-2 бали - відсутність виконання всіх завдань; - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації; - незадовільна якість оформлення. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	7,5
Усього поточний контроль	8			60
Підсумковий контроль				
Залік	Проходження тестування в СЕЗН ЗНУ	Питання для підготовки: за планом практичних занять.	За кожну правильну відповідь студент отримує 0,5 балів	20
	Виконання практичного завдання	Аналіз твору мистецтва	20 балів - виклад матеріалу логічний та послідовний; - самостійне, творче, ініціативне застосування знань; - поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання. 15 балів - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; - самостійне репродуктивне застосування знань з певними неточностями; - старанність і вправність застосування набутих знань. 10 балів - механічність, фрагментарність викладу матеріалу; - порушення логіки та послідовності подання інформації; - недостатня самостійність мислення. 5 балів - неповне висвітлення матеріалу; - фрагментарність подання інформації. 0 балів отримує студент, який не виконав завдання.	20
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

Ф	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Антонович Є. Нариси з історії українського мистецтвознавства: історія укр. мистецтва в працях вчених кийв. школи кінця XIX – початку XX ст.: навч. Посібник. Кривий Ріг: ПП «Видавничий дім», 2004. 273 с.
2. Багацький В. В. Культурологія: історія і теорія світової культури XX століття: навч. посіб. Київ: Кондор, 2007. 304 с
3. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. Київ: ЦУЛ, 2007. 508 с.
4. Кривавич Д. П. Українське мистецтво: навч. Посібник. Львів: Світ, 2003. Ч.1. 256 с.; Ч.2. 2004. 268 с.; Ч.3. 2005. 268 с.
5. Кривавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Світ, 2004, Ч. 2. 268 с.
6. Кривавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Світ, 2005, Ч. 3. 268 с.
7. Кривавич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Світ, 2003, Ч 1. 256 с.
8. Левчук Л.Т. Історія світової культури: навчальний посібник. Київ: Либідь, 2007. 523 с.
9. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна культура. Київ: Либідь, 2000. 364 с. 73.
10. Лукань В. Г. Історія українського мистецтва: конспект курсу лекцій. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2012. 192 с.
11. Савченко О. І. Історія образотворчого мистецтва: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 50 с.
12. Трегубов К. Ю., Макуха О. В. Історія мистецтв: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с.
13. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / ред. М.М. Заковича. Київ: Знання, 2006. 567 с. 107.
14. Українське мистецтво та архітектура кінця XIX – початку XX ст. / НАНУ. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. Київ: Наук. думка, 2000. 240 с.
15. Українське мистецтво у полікультурному просторі / За ред. О.П. Рудницької. Київ: ЕКО, 2006. 208 с.
16. Уманцев Ф.С. Мистецтво давньої України: історичний нарис. Київ: Либідь, 2002. 328 с.
17. Фардинг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків: Vivat, 2019. 576 с.
18. Щербаківський В. М. Українське мистецтво. Київ: Либідь, 1995. 288 с

Додаткова:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.С. Світова та українська культура. Львів., 2004.
2. Асеева Ю. С. Джерела. Мистецтво Київської Русі. Київ: Мистецтво, 1980. 214 с.
3. Білик Б.І., Горбань Ю.А., Калакура Я.С. Історія української та зарубіжної культури. Київ: Вища школа, 2000. 326 с.
4. Бурлака В. Історія образу. Мистецтво 2000. Київ: Фонд підтримки візуальних досліджень, 2011. 206 с.
5. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Київ: Махаон-Україна, 2007. 512 с.
6. Греченко В., Чорний І., Кушнерук., Режко В. Історія світового та українського мистецтва. Київ: Літера, 2006. 478 с.

7. Дюбі Ж. Доба соборів. Мистецтво та суспільство. 980-1420 рр. Київ: Юніверс, 2003. 319 с.
8. Історія світової культури. Гол.ред. Т.Л. Левчук. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
9. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. Навчальний посібник. Львів: Світ, 2003. 256 с.
10. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна художня культура. Київ: МАУП, 2000. 224 с.
11. Національний заповідник «Софія Київська»: довідкове видання. Київ: Мистецтво, 2011. 222 с.
12. Нелюта А. М. Словник образотворчого мистецтва. Харків, 1996. 290 с
13. Павленко Ю.Н. Історія світової цивілізації. Київ, 2000. 210 с.
14. Панфілова Т.О. Історія мистецтва: навчально-методичні рекомендації. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 32с.
15. Українське мистецтво у полікультурному просторі. За ред. О.П. Рудницької. Київ: ЕксОб, 2000. 208 с.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Практичний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди, визначеними планом заняття та виконанням практичних робіт. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невиконаних практичних завдань, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності.

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Практичні роботи з використанням часткових або повних запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ: https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf).

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти за покликанням:

https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/oczn/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>